

Василь Юдов

Мандрівник

Літературно-художнє видання
Юдов Василь Михайлович
Мандрівник

Ця добірка Василя Юдова відповідає самотності автора його безмежної любові і поваги до свого рідного степового Бузького краю. Гумористичний та іронічний погляд, принизаний крізь твори, додає легкості у трактуванні серйозних проблем суспільства.

Книга розрахована на широке коло читачів.

© Юдов В.М., текст, макет, дизайн, 2013

До читача

Література є важливим продуктом культури. Не має принципової різниці якою мовою створюється цей продукт. Мова, як інструмент передачі інформації, має значення у питанні для кого цей продукт створений, хто в першу чергу повинен розуміти такий продукт.

Геродот грецькою писав для греків, Шекспір англійською для британців, Толстой російською для росіян, матюжники пишуть мовою матюків для матюжників. Проте, якщо продукт вартий того, щоб ним цікавилися інші спільноти, то його перекладають на потрібну мову.

Я створюю свій літературний продукт мовою степового краю України і вкладаю в нього перлини степової культури кінця 20-го початку 21-го століття. Як мені це вдається визначати тобі, читаче. Я люблю тебе, мій степовий народе, живу разом з тобою і разом з тобою зустріну майбутнє, яким би воно смішним не було.

Василь Юдов

Мандри у пошуках істини

*«Душе моя убогая!
Лишенько з тобою.
Уп'ємося отрутою,
В кризі ляжем спати,
Пошлем думу аж до Бога,
Його розпитати
Чи довго ще на сім світі
Катам панувати??»
«Сон», Тарас Шевченко*

В історії української літератури існує чимало імен, пов'язаних із творенням сатиричного дискурсу – завжди популярного й актуального способу відображення докільля. Життя в Україні, минуле й сучасне, постійно надає матеріал для осудливого й гостро-комічного висміювання потворних явищ дійсності, ніби заохочуючи авторів працювати у цьому напрямку. Одним із таких сучасних письменників-сатириків є Василь Юдов – автор гостросатиричної повісті «Бізнес-ман», віршованих іронічних поем «Птиче молоко», «Блуд», «Сало», «Герб», а також численних гуморесок та гумористичних поезій.

У 2012 році Василь Юдов завершив твір, над яким працював не один рік. Це – поема «Мандрівник», яка продовжує традицію творення сатиричних поем в новій українській літературі, започатковану Тарасом Шевченком і продовжену Іваном Франком, Євгеном Плужником, Володимиром Сосюрою, Василем Симоненком та іншими.

«Мандрівник» – це художній твір про непросте сьогодення сучасної України, який, у першу чергу, репрезентує читачу складну й суперечливу політичну ситуацію, що склалася в результаті багатьох свідомих маніпуляцій. Передумови, які призвели до політичної кризи, залишаються поза кадром свідомості й автора, й читача: завдання, що його письменник ставить у цьому творі, – дати потенційному реципієнту багатомірне зображення, підсилене й увиразнене поетичним словом, аби збудити, змусити замислитися, самостійно проаналізувати ситуацію абсурду й зробити висновки.

«Мандрівник» балансує на помежів'ї сатиричної поеми й сатиричної літературної казки. На відміну від Тараса Шевченка, який, використавши естетику сну у своїй однойменній poemі, розгерметизував творчу уяву й наділив свого ліричного героя багатьма ірреальними спроможностями, Василь Юдов активно залучає у свій твір елементи чарівної казки. Так, його Мандрівник може вільно переміщатися у часі й просторі, віднаходить астральні портали-проходи для пересувань у всіх напрямках (навіть крізь Землю), що дозволяє йому збагнути суть «накопичення» первісного капіталу й подальшого «збільшення» його у так званих офшорах... Окрім того, головний герой оповіді знаходить насправді чарівну річ – кресало, яке наділяє здатністю розуміти всі мови й тлумачити зміст сказаного із однієї на іншу, тобто бути перекладачем-поліглотом – особою, необхідною для існування будь-якого політичного бомонду. Кресало – ключ у певному розумінні, який відкриває потаємні двері у вищий світ політичної еліти, робить героя своїм серед учорашніх чужих, дає йому можливість поглянути на ситуацію «управління країною» із середини:

*«Кресалом кресь на Крим увесь,
Тут голос на російській "здесь"...
І вмить переклад – значить "тут".
Язик як кремій! Навіть – бут!
Й ума нема, а тумка єсть!»*

Естетика мандрів має в poemі багатопланове змістове й формальне втілення. Це і текстоутворюючий елемент поеми – оповідь розгортається у формі опису поневірянь головного героя у пошуках кращої долі. Це і спосіб огляду усєї України – автор, мандруючи за своїм героєм

із регіону в регіон, спиняється на особливостях природи й побуту, у легкій іронічній манері описує враження й асоціації, які виникають при ближчому знайомстві із певною місцевістю. Нарешті постійні мандрі – це підкреслення бездомності головного героя, неможливість осісти десь для постійного проживання, певна неприкаяність духу, не позбавлена проте й матеріальних передумов.

Епіцентром таких мандрів, місцем, куди герой врешті хоче потрапити, аби дошукатися істини, розібратися у складних хитросплетіннях політичних механізмів, є столиця. Пануюче столичне місто, у розумінні Василя Юдова, це – бомондне політичне збіговисько, паразитуюче на житті народу, яке лише визискує, чваньковито споживає, нічого не пропонуючи взамін:

*«Столиця – жар усім на скроні!
Немає кізі, каки, вони.
Та тим відлякує столиця –
На кожнім кроці шибениця.
Й шипить, як гуси у загоні.»*

Гостро-викривального звучання поема «Мандрівник» набуває саме в описах столичного політичного життя. Василь Юдов вдається тут до одного із поширених сатиричних засобів – використання імен-вивісок: заправляє усім Батько-Цар, і підкреслений у цьому імені монархізм виступає прямим синонімом деспотизму, самодурства й обмеженості (влада дісталася комусь не за розумові чи управлінські якості, а в силу «права спадковості», тобто методом «випадкового влучання»), а допомагає Батюшці-Царю його вірний посіпака Гетьман Дупка, сексот і сатрап в одній особі. Тут у столиці переслідують за будь-які прояви свободи й інакомислення: «люструють», знущаються, переслідують – на вулицях Мандрівник бачить шибениці і випадково дізнається, що Батько-Цар замовив із Франції гільйотину для полегшення роботи катів.

У своєму прагненні докопатися до істини герой «закопується» у буквальному смислі цього слова: опускається у давні печери під Києво-Печерською Лаврою, які знаходяться у самому центрі сучасної столиці. Тут, у потойбічному вимірі існування, де вже не владні людські закони, відбувається Кісткова Рада (Рада, у якій беруть участь муміфіковані залишки усіх видатних історичних керманців, незалежно від расової та релігійної приналежності), котра й виносить чесний і об'єктивний вирок:

*«Така собі кістяча Рада
Зійшлася, щоб судити владу:
"До пір буде дурак царити
Й топтатись по костях еліти?
Тирана геть! До стінки гада!"»*

Поєму «Мандрівник» Василь Юдов написав п'ятирядковою строфою із різними схемами римування, засвідчивши тим самим свою версифікаційну майстерність. Такий досить непростий для написання п'ятивірш ніби вступає у формальну суперечку із мовними особливостями твору: досить часто автор вдається до макаронізмів, суржикізмів, просторіч і діалектизмів, роблячи мову свого твору таким дивним і різнобарвним конгломератом. Такі антипуристичні прояви свого тексту Василь Юдов, лукавлячи, пояснює власним «простолюдінством». Хоча цілком зрозуміло, що автору-інтелектуалу, який створив багатовимірну реальність «Мандрівника», безумовно, під силу було б навести лад і «чистоту» у його текстовому масиві. Цілком очевидно, що письменник абсолютно свідомо звертається до засобу такого *вавилонського текстотворення* – із метою стилістичного ефекту, для правдивого відтворення живомовних особливостей сьогодення, а також для підсилення ефекту комічності.

Сатирична поема «Мандрівник» – незавершений проект у мистецькому доробку Василя Юдова: надто багато піднятих питань так і лишилося без відповіді, й безумовно, читача цікавить подальша доля Мандрівника, те, як склався його життєвий шлях після Кісткової Ради... Автор обіцяє дати відповіді на всі питання й продовжити всі сюжетні ходи у наступних частинах свого сатиричного твору.

Тетяна Белімова, лауреат III премії «Коронація слова» 2013р.

МАНДРІВНИК

(мова оригіналу)

*Перша частина.
Поема сміхотворна,
прилюдна, країні
нашій Україні,
Світлому Різду
Христовому і розуму
здоровому.*

Коли сидиш в своїй криниці,
То зорі в небі - жароптиці...
Коли піднімешся до хмари –
Розтануть зорі як примари,
Внизу блищатиме столиця!

І хочеться помандрувать,
Себе столиці показать:
Живуть же от орли в криниці,
Що мріють мешкати в столиці,
Най там хоча б жебракувать...

Спішіть орли на паперть стати
Й гроша чекати від магната...
Стоп, мріє! Геть! Перед усім
Відвідати потрібно Крим.
Столицю поки не чіпати.

Столиця що? Майже Європа.
Їй бридко бачити холопа.
Там всі князі, політикани,
У кожного свої майдани.
А в тебе лиш єдина... Правда...

В Криму народець попростіше:
Свій берег моря, своя «криша».
А з Криму вже, повір мені,
В столицю можна й на коні!
Якщо татари не пропишуть...

Крим зліг, як наче риба-дім,
Серед води мільйони зим.
Там розселилися нахально
Кому не лінь національно,
А кому лінь – і той у нім...

Бриньчить Сиваш – допоки наш...
Живе у ньому Барабаш.
А там, накрай, – Бахчисарай –

Живе у ньому Барабай...
В Криму особенний пейзаж:

Якщо на Кримські гори скочиш,
То можна роздивитись Сочі.
А як розвіється туман,
То видно і Біробіджан,
Аби не вилупились очі...

Тут у повітрі мрії сплять,
Чумацькі зорі мерехтять.
Палає світло. То маяк?
Не розминутися ніяк.
Пісок підбори шарудять...

Таки дістався. (Тралі-валі -
На безкоштовнім пішкодралі).
Й збентежився: осьо лежить
Кресало! На весь Крим іскрить,
Як то салют на фестивалі.

Кресалом кресь на Крим увесь,
А голос на російській «здесь»...
І вмить переклад, значить - тут.
Язик як кремій! Навіть - бут!
Й ума нема, а тумка єсть!

От як це світло круто діє,
Аж мозок руську розуміє.
Татарську – тоже! Всякий «брєд»
Перекладе, як логопед –
Дарма де Крим, а де Росія.

Собі кресало в торбу скрив.
І сам собі заговорив:
Нехай би тут перо світилось,
Понятно, птиця розгубилась.
Ну, а кресало хто згубив?

Секрети скрізь живуть в Криму –
В кресалах, у вогнях, в диму.
У мовах, фруктах тропікальних.
Крим є інтерн... Національний.
Знать би дістанеться кому...

І ось від першого секрету –
Кресала, сонячного злету,
Пора дістатись на пісочок
У кліматичний поясочок,
До моря – що душі поета.

Об берег лупляться барашки –
У них гуляють Барабашки...

Білють чайки, як футболки,
Кричать із ними Балаболки...
Крим одурманює без пляшки.

Ото ж бо й є, що не одна
Віками йде за Крим війна.
І разів сім на одну зиму
Міняється начальник Криму...
А новий нову почина!

Так Мандрівник, турист ліричний,
Спостерігав момент привичний:
Мінявся тут якраз начальник
За викрутки ното-реальні.
(Складав він ноти політичні).

Покару досі не змінили:
Небогу в діжку засмолили
Й жбурнули з берега крутого
У воду, до царя морського,
Щоб ноти в морі разом вчили.

Моментом, також традиційно,
Новий начальник офіційно
Вступав в посаду у Криму,
А по-російськи ні му-му...
Знав лише суржик міграційний.

Ніяк не встоять осторонь.
Вилазь із торби, мій вогонь!
Кресало кресь, а з ним оратор
Заговорив, як імператор.
Чи то Марк Тулій Ціцеронь...

«За пользу мне в войне в Криму
На службу я тебя возьму!»
Наказ письнув новий начальник:
«Отдельный пляж, отдельный спальник.
І полный доступ ко всему».

Отак з нікчеми із нікчем
Вмостився перекладачем...
Змінився сан, змінився сон:
Зоря над морем за вікном,
Масандри джерело тече.

Хіба так жити сподівалось
Мандрівнику? А таки склалось:
Купають душу моря хвилі,
Співають гімни легкокрилі.
Аби начальство не мінялось!

Мандрівнику, повір, не йметься –

Дорога обрієм озветься.
В душі чи радість, чи біда,
У мандри зве Сковорода.
І таки йти кудись прийдеться...

Столиця – серденько держави,
Архів любові, віри й слави.
Злітається за сотні гін
Вся ліміта з усіх сторін
Пощупать гетьманські булави.

І Південь, Північ – всякий тут
Облизує столичний бут.
Посольства Заходу і Сходу
Все теревеняють про свободу:
«Ya-ya, si-si, yes-yes». Капут!

Блищить намилена бруківка.
Пищить у «shopi» гола дівка.
Столиця сито потребляє
Ресурси – їсть, шумить, гуляє.
Як прірва, чи то чорна дірка...

То ж перше, ніж столицю бачить,
Пройтися треба побатрачить –
Сяк-так копієчку робить,
Щоб було що в конверт ложить,
Апостольному місту, значить...

А де ще крутяться резерви,
Нехай не тугрики, хоч єври?
О! там де Тиса і кордон,
Де близько до Шенгенських зон,
Де гуцули трембічуть нерви.

Говерла небом дух приперла
І цідить джерельцями перли.
Із неї видко полонини,
Як мамалижню днуть румини,
Як венгри шкуру не додерли

Десь років триста, чи то більше...
Та Бог із ними! Вуйкам ліпше
Почути тр-3 трембіти,
У вівців приросту радіти,
Опришків згадуючи лише.

На полонині рдіють свині.
Живуть там Мавки лисо-сині.
А десь до заходу на Чоп
Живе собі Мавкововчоп.
(Всяк різнобарв'я у місцині).

Іду. Іду. Сюди мандрую.
І, що не дивно, парубкую.
Розглядую по сторонам:
Не явиться, бува, жона
Із папороті, руті, туї?

Поезію не обирають,
Коли мандрують у цім краї,
Де лють химерні осокори,
Де прірви горе, неба гори,
І очі в плоті зазирають.

Горбить, бурлить гірська ріка.
Вода, що бульки молока,
Каміння, буки пір'ям носить.
А хто там мочє в річці коси?
Ти ба, Цнотливиця яка!

Та як спіймати оту кралю:
Чи Дойну, Ешку, Пруську, Галю?
Вони з природой плодовиті –
На то дівки несамовиті,
Щодо супружного мигдалю.

Як зачарована пошесть:
Опа - нема, опа на - єсть!
То мочє коси, то не мочє...
І що-то тим сказати хоче?
Цнотлива, от хоч перехрєсть!

Туди, куди поближче Рахів,
Живє у лісі Мавкамахів,
А там, куди поближче Хуст,
Живє собі Мавкамахруст –
Родина закарпатських жажів.

Хоч мають пики як плющала -
Не блимають що фотоспалах!
А тут опа... і опа на...
Ну, точно, це – моя жона.
Спіймати б тільки йно удадо.

Мандрівнику таки прийшлось
Зловити дівку на «авось».
Це торбочка така є друзі,
Колись ще зроблена в Союзі,
Харчі в ній блимали «наскрозь».

Авоську-пастку розіклав
Й Цнотливицю зафіксував.
Тепер їй нікуди діватись –
Лишилось тільки спілкуватись.
Відверто вже пропонував:

«Кидай, красуне, ліс і плай,
У Крим зі мною разом гай!
Це ж не кудись на Колиму –
У мене дача є в Криму,
А не смерековий сарай...

Сніданок – Херес, білий, нудний,
Обід Мускатний, препаскудний, –
Без тебе, Любко, і вино
В Криму не грає вже давно...
Люблю на смерть! Клянусь прилюдно!»

Цнотливиця сидить раденька.
В авосці сплуталась цупкенько:
«Би був би пан, а так, пробач,
У москалів перекладач...
Я патріотка, а не бзденька!

Мої Карпати – то є мати,
На море їх не поміняти!
Хай буду вік Мавкамамзель,
Та не віддамся у «пастель»,
У ліжку буду помирати!»

Як факт отримати жорстоку
Відмову кралі з її боку
Мандрівнику най довелось.
Порожню потягнув «авось»
У путь, куди малює око.

Та не пустим з Говерли зліз.
З собою взяв патріотизм.
Здарил дівка на доріжку,
Що краще помирати в ліжку,
Й не будувати комунізм!

З патріотизмом в Крим подався.
Там знов начальник помінявся...
Бо той, що руської не знав,
Якийсь непотріб підписав –
Шкандаль аж до Москви піднявся.

Аж у Стамбулі чувся свист:
«Явісь, явісь, явісь лінгвіст!»
Дарма. Начальника зловили,
Як завше, в діжку засмолили.
Хай свисне в мул аквалангіст.

Новий же, ставши у руля,
Так ненавидів москаля,
Що забував на якій мові
Паскудить стяги малинові

І зірку красного Кремля.

Паскудив все підряд невдаха:
Ісуса, Крішну і Аллаха...
Не знав патріотизму суть,
Що ліжка тільки не паскудь –
Із ліжка правильно підмахуй.

По новому нова мітла
Всі привілеї вцент змела.
Мандрівнику лишилась тільки
Весела дірка від цідилки.
І в путь дорога повела.

В столиці мутить Батько-Цар –
Усім казкар, кобзар і «star».
Тримає гостро вуха й беньки
(хоча на голову слабенький),
Розвив амбіції до хмар!

Він має даунське паскудство
З претензією до всього людства:
Чого не Цар вся Європи?
Тож варить варвар у окропі
Ріденькі зерна вільнодумства.

Музиків варить в молоці,
Поетів рве на папірці,
Художників в снігу валяє,
А репортерів псам кидає –
Усім митцям знайшов кінці.

Така політика бридка,
Що не достатньо молока.
Зимою не хватає снігу,
Собакам кортів для розбігу –
То Цар податки висіка.

Чого ж тоді в столицю лізти,
Коли нема і вдома їсти?
Щоб був енергії запас,
Потрібно спершу на Донбас -
Там на откатиках зависти.

Там чорні діри типу нори,
Там терикони типу гори...
Ку-ку у прірву, а відтуда
Вилазить в чорній касці чудо.
«Прівет, Ахмет!» І він: «Прівет!»

Бурчить розкопаний Донбас –
Живе у ньому Барабас!
Там десь, у шахтах Краснодону,

Персей зарив змію Горгону,
А сам сховався за Кавказ.

Міщина тут оригінальна:
Куди не стань діра-копальня.
Тут провалитися нівроку
Аж до землі з другого боку!
Або заритись натурально...

Та зариватися не став –
Стрибнув у яму і пропав.
А вистрибнув через діру
Аж у південному Перу,
Де Тітікака типу став...

Онде для чого шахти й нори:
Щоб діставатись у офшори!
Бабла нагріб якийсь вагон,
У дірку стриб – і за кордон.
Хай пошукають прокурори...

А в кого ніц грошей ні грама,
Офшор – пустеля Атакама.
Отак прийшлося Мандрівнику
В пісках волать своє ку-ку -
В 3D форматі панорама!

Але то є до крику хист
І досвід (як не як лінгвіст).
Волав, що аж пісок на зуби...
Коли диви: з шиншили шубу
Згубив якийсь античихрист.

Вдягнувся – аж змінився фейс!
Кортить уже в зворотний рейс.
Шукає як прошпилить глобус,
Чи віднайти якийсь автобус.
Де ти сховався, полтергейст?

А ось де він: ота шиншила
Від древніх інків має крила.
Прощайте дикі ігуаси,
Я знов вертаю до Донбасу,
Якщо моль шубу не побила.

Несли се крила, наче кулі,
Аж із південної півкулі
У Лисичанськ – відьмів колиску –
Живуть у ньому Лисолизки
І інші шахтові дівулі.

А он і Горлівка чадить...
Живе у ній - Гаврилоцить.

А там де штольні й Антрацит,
Мовчить іще Гаврилоцид –
Донбас так «цидами» й димить.

Та Мандрівник тепер в шиншилї.
І хоч затерся (кузов в милї),
Пора в столицю зашиватись,
На люди світські показатись,
Байдуже, що не на кобилї...

Столиця – жар усім на скронї!
Немає кізі, каки, вонї.
Та тим відлякує столиця –
На кожнім кроці шибениця.
Й шипить, як гуси у загонї.

Перстом для тайного приказу
Був гетьман Дупка – як зараза!
Де тільки що підслуха, гад,
Біжить шипїти на доклад,
А звїдти з писаним указом...

І не приходиться чекать,
Кого ловить, четвертувать,
Кого у вулик посадити,
Кого засмажити, зварити,
Кого, пробачте, люструвать...

Де он столиця, де Алупка –
Між ними всюдисущий Дупка,
Що й демократи в Генсельках
Роти тримають на замках,
Би не чїпала м'ясорубка...

Одначе, день на день не схожий.
Гукають Дупку в царське ложе...
Лиш Цар відкрив спросоння очї,
Зрання попити кровки хоче:
«Шипи, що гоже, що не гоже?!»

«Казав Палач, що ти шмаркач.
Цураєшся прогресу, ач...
З Парижу ввезли гільйотину -
Вона згнила наполовину
І гідна лише, як товкач.»

«Не зашипи, бач, Палача,
Бо ще задасть десь стрикача.
Шукай потім у полі кулі,
Чи у Москві, чи у Стамбулі...
Даруй йому козу з плеча!»

«А ще Оракул янь пізнав,

Й пророцьку оду написав...»
«За оду інь його у воду!
Хай мутить там яїнь народу.
Й два рази щоби не спливав.»

«А ще ось трапилось не звичне:
Зібрався форум політичний...
Із Лондона приїхав Лорд
З Італії святий ескорт,
У всіх броня дипломатична.

Щось белькотять, як німина,
Мабуть у зародку війна.
На москалів чогось сичать.
Бомонд без перекладача
Не розуміє ні хрена...

Їм конче зміст перетлумач,
А зник кудись перекладач.
Казали: взяв мотузку й мило,
А фактом жаба задавила,
Чи прилупив футбольний м'яч.»

«Ну а ти Дупка, а чи хто,
Чи член парламенту в пальто?
Шукай, се значить кадру, треба.
Переверни і землю й небо,
Бо зріжу функції! А то!»

То ж Дупка від Царя виходить
І довідки на все наводить:
І що є що, і де, чому...
І хто начальник у Криму,
Чи нотами не воловодять...

І на те Дупці циркуляр:
Жив у Криму якийсь фігляр
«На полном гособеспечені
Словно варенік у варені...»
І всякий фільтрував базар.

Перечитавши все, за сим
Цареві нашипів про Крим.
Прогнувши манічку свою,
Шепнув, як водиться, Царю,
А той поплутав Крим і Рим.

Іздав Указ, ба, не фігня:
В Криму знов штати поміняв.
Когось ізнову засмолили,
На його місце посадили
Святого Папу цього ж дня!

А ще лінгвіста дять сюди!
Піймай, й на очі приведи!
Негоже від Царя ховати
Логопедичні агрегати...
Де хочеш вийми й поклади!

Столиця - мати, мама-мія,
Козявок ситих пандемія!
Перед столицею предстало
З шиншили шуба і кресало,
І Мандрівник (з ним його шия)...

Зайшов десь з кутових воріт,
Як тінь орла, в великий світ.
Роззявив подив навіть Дупка:
«Диви яка на ньому шубка,
Хоч і не гей, і не бандит...»

Цар в очі кинув зразу: «Знач,
Це ти мастак перекладач?
Ти Бабель, Бебель, а чи Бобиль?
Чи Гугол? може Гоголь-Могиль?
Я назви плугаю, пробач...

Наказую! Моє веління:
Перекладать до посиніння!
Не то зварю, собакам кину,
Чи розпакую гільйотину -
Прогрес нового покоління»

Мандрівнику куди діватись?
Попав в столицю як за ґрати!
На службу костолому став,
Який шиншилу відібрав,
Щоби не зміг куди тікати.

Та навіть цього було мало.
Паскудний Дупка вкрав кресало...
Гнітить розбещений царизм.
Лишився лиш патріотизм,
Що дівка з Тиси дарувала.

Патріотизм, що хрест до неба,
В столиці жодному не треба.
Крути його тудам-сюдам,
На хліб намаж, а він фіг вам
Потрібний так, як дурню кеба.

Став справно ляп перекладати.
Та смислів вже не упіймати.
Так без завітного кресала
Тлумачить тямка перестала...
Із кеби випали формати...

Від нього всі крутили морди,
Навіть мальовані бігборди...
І лише москалі його
Сприймали наче за свого.
Мабуть за запахи із торби.

«А що то в тебе в торбі є?»
Пита посол із ПаРаЄ.
Там був один шматочок сала
І той столиця відібрала.
Чуже ковтнула, як своє.

Обмацав торбу. (Гра-та-та!
Пуста, що з чистого листа...)
Ну як столицю тут покинуть?
Лишається одне - загинуть,
Істліть, що знятий із христа.

У розпачі тужавих днів
Наш мандрівник щодня марнів.
Перекладав всілякі глюки,
Трусилися і ноги, й руки,
І точно, наче пуп, синів...

Нема майнути десь в Одесу -
Припнуті крила і колеса.
Верховний Грабель, чи то Врубель,
Імперативний Цвях, чи Дюбель,
Прибив думки до чемергесу...

Столиця стала, як темниця.
І хочеться назад в криницю...
Забуть доріг веселі барви!
Чи може кинутись у Лавру -
Ченцями зчовгану каплицю?

Пішов до Лаври. Ладан всюди.
Там всі попи. Всі Божі люди.
Всі молять Господа до здиху,
Щоби відвів паскудне лихо,
Яке вместилося на груди...

А як відводити, коли
Паскудство в святість возвели?
Коли на семеро людей -
Всі десять істих паскудей,
Ба, світ до ручки довели...

Як чемергесуку напився,
В мить у гробницю провалився.
Нема на світі більш столиць,
Що мають скопище гробниць.

І там, в гробницях, загубився.

Шипів і Цар, шипів і Дупка -
Пропає лінгвіст! Лишилась шубка...
А може, ну його судить,
Хай ліпше в лаврах печерить,
Там де костей могуча купка.

...Кістки розкидані біліли,
Таємним сном торохкотіли.
Це все, що можна було стріти
Від історичної еліти.
(Царі культурні тут почили).

Маслак монгола Чингісхана,
Ребро Хмельницького Богдана,
Зуб Ольги, Ігоря хребці...
Тай багатьох святих гарці
Світились маревом дурману.

Була тут лобна кістка Бруно
І поперек Мао Цзе-дуна,
Гомілка грецького Сократа
І три фаланги Арафата...
Весь цвіт костей сюди присунув!

Така собі кістяна Рада
Зійшлася, щоб судити владу:
«До пір буде дурак царити
Й топтатись по костях еліти?
Тирана геть! До стінки гада!»

Великий сонце Володимир
Суглобом вліз у інший вимір.
Ще й там він вимагав догану -
«Царизму геть! Позор тирану!»
Хрестами на весь Київ гримів.

Так мандрівник усе це бачив
І, як лінгвіст, перетлумачив:
Нема для влади перепону,
Бо пише кум її закони!
А Дупка кум Цареві наче!

В столиці всі перекумались.
Аж під хрестом зобов'язались
Кум куму руки підкладати,
Щоб жив царизм, щоб царювати,
Щоб у меду куми купались.

Куди не плюнь, відвертий глум:
В столиці кум й кум куму кум!
Лиш поділились фігурально

На братства прямо радикальні...
За кількістю в кишнях сум.

І кожне політичне братство
Пропихує свій гвалт на царство.
Так і тримається царизм,
Бо християнський «кунунізм»
Дозволив владі таке... дійство.

А ти всього лише мандруєш!
Щось трохи бачиш, трохи чуєш.
Та ти не кум і не журиш.
Тобі столиця й царство - скрізь!
Якщо в теплі перезимуєш...

Так виліз мудрим із гробниць
В столицю плеканих сідниць.
Тихенько скромним причаївся,
Ковиль, ковиль... - і розчинився
Серед мільйонів глупих лиць.

2012р.

ПЕРО ПЕЛІКАНА

(мова оригіналу)

Друга частина.

*Нема приколів цього світу,
Щоб десь сидіти й тим
радіти.*

*Гукає світ помандрувати,
Щоб було що фантазувати,
Коли заглянуть в очі діти...*

Степ довкола - правда гола.
Річка поле пропорола.
Де неба синь горбами чахне,
Де геть столицею не пахне,
Жив Праведник на грані фолу:

Бодяжив час, ростив бички,
Пшеницю, кріп і бурячки.
Так дуже праведний від Бога.
Не переводилися в нього
Франковиковички й качки!

Ну а по осені - обжинки!
Збирав зерно та різав свинки.
І все товаром у столиці,
З доставкою, як то годиться,
Міняв на лесіукраїнки...

В степи вертався не в Hyundai.
І не кудись там на Гаваї,
А пішки йшов, зганяв жири,
На безпросвітлі хутори,
Де світло в хащах потопає.

Але там вірно мушиш жить.
Коли побачив: хтось лежить -
В канаві вимкнув навігатор.
Чи п'янь яка? Чи літератор?
Бо якое поетично спить...

...Скрутилась бубликом в канаві
Жива душа в колишній славі.
В торбину голову уперла.
Сопить, знать точно, не померла.
Пускає вусики курчаві...

Він чоловіка розбудив.
Пита: «Чого тут заблудив?»
Мужчина белькотить цікаво...
Про іже лаври, іже право.
І «іже ж...» вірші городив!

От, Праведник узяв небогу
З собою разом у дорогу.
Хай приживеться, не об'їсть.
Би був би роботящий гість.
За що й подякувати Богу!

Отак нам знаний мандрівник,
Як зі столиці тихо зник,
У Праведника опинився.
Неначе вдруге народився -
Не майстер, та й не чередник.

Взяв Праведник його служити:
Те-се під свинками робити.
Все дивувався: он же як
Побачив світу неборак,
Що став віршами говорити!

Поет смикне трави бичкам,
Налляє варива качкам,
Зупиниться серед городу
Й читає в голос якусь оду,
Чи ще якийся філіграм.

Ізвів на грець пуди паперу,
В гусей усі гусячі пера...
Тож гуси ладні були ловко
Хоч зараз сісти у духовку!
Мандрівнику «мастя» поперла.

І на що вже ота столиця,
Де Цар від люті скажениться?
(Від недостатності гормонів
Став шокербитом для мільйонів!)
Митцям тамтешнім воля сниться.

Цар, було, упійме старого
Артиста дуже Поплавського.
Здере перуку й лису міну
Вмочає в борщ, як цибулину!
І реваншизм тут ні до чого...

А коміків, на помсту люту,
Садив в калюжі з каламуту.
Й ціляв в лоби безцінні яйця
Від Фаберже, чи від китайців,
Щоб не плодили сміх і смугу.

Народників, не сміть радіти,
Звелів запхнути у трембіти.
Зірок естради взагалі
Спустив із неба до землі,
Щоби підвальні освітити.

Розплавив тони казинаків
Читцям і дикторам в ротяки.
А Шустерлову – «live» створив:
В штани відро смоли залив
І приліпив хвоста до... торсу.

Злюбився Цар, як чорт чудив!
Хоч, кажуть, чемергес не пив.
То ж краще треба бути подалі,
Й не потраплять на фестивалі,
Що самодержець закрутив.

Мандрівнику ж - рай як ніколи!
Співай собі як ті гринджоли...
Вікуйся біля свинок сидьма.
Та там дружина була відьма.
Повір брехні без протоколу!

Отак у світі всяк буває,
Що Праведник того не знає
Яка змія живе під носом.
Біжить від нього правда боса,

Святі скрижалі оскверняє.

Дружина рядяна у гладь -
Почала супчики складать:
Бовтянку з меду і сметанки...
Чи то грибків (одні поганки),
Щоби поета спокушать!

Та і падлюча, хоч без рила,
Поету пакості робила.
Все лізла музою на очі,
І ще й являлась серед ночі
У чому мати народила.

Як тільки Праведник із двору,
Дружина зразу у потвору
Вродливу й голу прикидалась.
І всяк поету попадалась
Для міркувань і розговору.

Конфлікт, як правило, назрів.
Всю правду Праведник уздрів.
Схопила праведна рука
За шиворот мандрівника.
Гріх правди помстою горів:

«Це ти отой паскудний любка,
Кого шукає Цар і Дупка?
Прижився в маслі, як калач,
Поет-лінгвіст-перекладач!
Ач, як тобі запала юпка?»

І здати перекладача рішив
Царю без всяких баришів -
Відправити туди лінгвіста,
Де квітнуть мрії фаталіста.
Аби підступник не грішив!

Склав Праведник посилку вдалу
Із броньового матеріалу.
Мандрівника туди згорта,
Як то шкідливого kota.
І посила по спецканалю.

Та й відьма оди не забула
В часи шабашного розгулу!
Бальзам кида очми на рани...
Й перо чарівне пелікана
В посилку тайно уतिकнула.

Ой, боронь Боже, те перо
Стягати грошики могло...
Положиш коло нього гривню,

Вона засвітиться чарівно
І щезне. Наче й не було.

Столиця! Божа примадонна!
Обійстя царської корони.
Хоч вік ходи по Арсенальній -
Схорони банкові й кав'ярні...
Кав'ярні й банкові схорони.

Всесвітній МВФ-ний Щур
Мав у столиці свій гламур -
Будівлю важну з прапорцями,
Що висотою Фудзіями
Вражав неперелазний мур...

Цар до Щура всяк забігав,
Коли грошву розтринь-кував.
Мистецькі акції й гастролі
Ковтали грошників доволі,
Та і бомонд багато крав...

«Вельмишановний Щуре, please,
Я не Алькаїд, не Грінпіс,
Я бідний син Котигорошка...
Позичте грошників ще трошки.» -
Благав і плакався до сліз.

«Окейя, гроші позичать?
I am is not Тереза мати!» -
Так Щур на те відповідав
І до мобілки припадав...
«У тричі будеш віддавать!»

Отак все тричі, та все тричі.
В заставі вже і віск, і свічі.
І край приходить не с'як-так...
Цар кредитований жебрак!
Ще й множину у злидні кличе.

Та й не самотній. З ним плеяда
Сподвижників - Богемна Рада!
Переобранців інститут -
Перебрання перевертут,
Перевертепів кавалькада...

Опсь! Рада - точно каламбур!
Живе там вічний Балагур.
Там є цілюща атмосфера,
Щоб розмножилися химери
Дефакто, Дебіл і Деюр.

І в Раду цю, по спецканалі,
Посилку броньову прислали...

Залізний короб на сто п'ять.
Щоб цю посилку розпилять
Позачерговицю зібрали.

Один забрався на трибуну,
Пропонував пиляти струмом.
А інший клявся бородою,
Пиляти краще би водою...
Й назвав колегу тягнидумом.

Колега «жесть» відповідав,
Колезі фігу-с показав.
За що колега розізлився
І по-феншую розходився.
Й колезі ребра рахував...

В азарті бойової хули
Про ту посилку всі забули.
І тільки Дупка не заспав,
Броньовану посилку вкрав,
А всім казав, що так і було.

Він, розпилять броню-сталюку,
Призвав освіту і науку,
І всі елітні гарнізони
Військових та спецохорони -
Сяку-таку і бяку, й буку.

Дивились на посилку з броні
Всі у пагонах й безпагонні,
Над нею золотом бряжчали
Фельдмаршали і генерали,
Уми з пардоном й безпардонні.

Не піддається для розпилу
Коробка. Ще й таємну силу
Всім науковцям показала:
У них річний бюджет украла!
А у військових пільги збрила...

То навіть Дупка страх пізнав,
Коли експериментував:
Поклав біля броні десятку -
Мигнула й щезла без остатку...
На всю столицю був аврал!

Щур лють урчав: «Не може бути?»
Й поклав з плеча мішок валюти.
Ага, прокол! Мішок заблимав
І наче привид з світу здимів.
Щур верещав, як шибонутий!

В столиці чуда мало й мало.

Прийшло таке, що й не чекали -
Всі кошти завертають ласти...
І де те чудо вчилось красти?
Так ловко і бюджет не крали.

Притулить цент хтось випадково
До спецоб'єкту броньового -
Заблимає нікчемством цент
І щезне все в один момент,
Що й в гаманцях нема нічого.

Столиця - Божа чарівниця.
В ній чудом є люба дрібниця.
То ту коробку із металу,
Що ловко статки викрадала,
Воздвигли «бюстом» у столиці.

Тепер ходці за сотні миль,
Несуть грошвицю звідусіль
До металічної коробки.
На ній же феміністок попки
Без стрінгів дрицяють кадриль...

Її вночі як скарб вартують.
А денно збоченці гвалтують.
Ніхто не відає й на мить,
Що в ній поет з пером сидить.
І все побачене віршує.

То став той Куб «викрадача»
На кшталт: квадрат Малевича,
Як символ - статуя Свободи,
Як пірсінг - писк попси і моди,
Як мрія - лампа Ілліча...

В гідропросторах океану,
В царинах Кука й Магеллана,
Там де ні неба, ні землі,
Бульки лише і коралі,
Був острів дикий Пелікана.

Ходи там голим і не гидко,
Ба навіть з космосу не видко,
Закутані в імлу і пар:
Кусок землі (кілька гектар),
Чарівний ліс і дівка - квітка.

Жила в банановім палаці
Царівна дівка Тіки-Цяця.
Бурштинна - пензля Тиціана,
Дочка старого Пелікана
І муз, що тамички гніздяться.

Жила собі, біди не знала,
Макак пискливих розважала.
Якщо вітрами місяць видми -
Туди на раз злітались відьми,
Щоб Цяця їх полоскотала.

А ще на острові такому
Є озеро в гаю лісному.
Де відьми весело купались
І пір'ям птахів обсипались,
Сьорбнувши коки, бренд і рому.

Та трапилось, хоч оптом згинь,
Замість пір'їни грошик - дзинь!
А там і гривня, ціла пачка,
А там і доларів значка,
Мішок валюти. Й банк «Ірпінь»...

За кілька діб, чи то годин,
Ірпінь дістався до глибин.
Забив все озеро грошвою -
Немає відьмам водопою,
Нема купелі із пір'їн!

Біда весь острів сполошила.
До Цяці відьми прилетіли:
«Кому у світі втіх не йметься?
Звідкіль грошва сюди кладеться?
Чому ірпіниться без мила?»

То Цяця карти витягає,
Ірпінь на карти розкладає...
Чи лялька то яка? Споруда?
Чи кінострічка Голівуда?
Хто той Ірпінь у світі знає?

На картах Цяця: гиця-дриця!
І в мить малюється світлиця...
Ірпінь не лялька, не намисто,
Ірпінь - ріка, вокзал і місто...
За ним ховається столиця!

На карти лише оком кинь:
Там не один такий Ірпінь...
Там Буча, Фастів і Гнедин,
І Васильків, і Лебедин.
Ого, Всього! З яких корінь?

Яка така, ота царина,
Від Бучі і до Лебедина?
Ану, давайте всі сюди,
Вилазьте відьми із води,
Ліпіть брехню без пластиліну.

О, Україна! О, місцина!
Гетьманство з сотого коліна.
Князівства тисячного гени.
І там живуть аборигени
В умовах фіто карантину...

Так, в центрі древньої Європи
Хліб сіль жують Єврокантропи,
Із Гей-єм, з Будьмо-м наодинці!
Так звані вільні українці,
Комусь пани, комусь холопи.

І всі вони в столицю пруться,
За гроші перед містом гнуться.
А вище кожного в них Цар -
Спускає статки, лють і пар,
І ловить відьом, баба Куця...

О Україна! Не Росія!
Там кожен Цар завжди месія!
І ділиться вона навпіл -
На лівий й правий вододіл.
Дніпро між ними віковіє...

Там мери з лівого на правий
Плюють отруту без угаву,
А мери праві в лівих теж
Плюють, не розбирають меж.
Так поділив канву лукавий,

Що мерам єдності нема.
Єднає їх лише зима.
Бо тільки упадуть морози,
Змерзаються і плачуть. Сльози -
Ознака злуки без ума!

Там в центрі Куб, як перст стоїть.
У ньому мандрівник сидить.
І хоче того, чи не хоче,
Все віршики свої тороче,
Не зупиняється й на мить.

А ще країна привлікає
Таким, що розум витікає!
Дірки там крупні поголовно,
То ж розум витікає зовні
До Конго, Манго чи Китаю...

Царівна Цяця все це знала
І в мрію серцем поринала:
Самій з'явитися в країні
На правій й лівій половині.

Про це у тата запитала.

Гнівився татко Пелікан:
«Не той ти вибрала канкан!
Знай, де і з ким ти поведешся,
Блошви такої ж наберешся!
Танцюй тоді під барабан.

Там же ж не Лондон, не Берлін!
Живуть там Га і Геть, і Блін...
Ніч ананасів і бананів,
Лише якась Хана з Ананьїв,
І та сховалася в полин...»

Та Цяця на своє: «Поїду!
Свою побачу Енеїду!
Ще й визволю мандрівника
Із броньового ящика!
Зірву корости геноциду!

Бач, плоть поета закували
У бронь квадратну із металу!
Так от, нікому не сховати
Натхнення в куби чи квадрати!
Поезію не вбити салом!»

Зірвалася цариця-дівка,
Покинула свою домівку.
І через хвилі і простори,
Через пустелі, ріки, гори,
Стоптала не одні кросівки.

Їй в поміч кидались дельфіни.
Їй леви підставляли спини.
Слони шлях в джунглях пробивали,
Орли в пісках оберігали.
Так Цяця йшла до України.

Столиця п'є Дніпрові води,
Законодавиця погоди!
Бо що синоптики набрешуть -
З столиці всі канали чешуть
Про благодатності природи.

І всяка акція й подія
Освітлюється оком ЗМІ-я.
На кожному ЗМІ-ї є зарубка,
Там значиться: «Так добре, Дупка»
Ніхто віщать без «так» не сміє.

І навіть секс, що за півночі
Віщають тим, хто портить очі,
Де пухнуть й пахнуть попки й губки,

На них тавро: «Дозволив Дупка,
Все перевірено, робоче.»

Так ЗМІ віщали, в ряди годи,
Чудну феєрію з нагоди
Якоїсь чинної річниці:
«За внесок в розвиток столиці,
Цар презентує нагороди».

Таке важливе зібрання
Зібралося іще зрання.
Тут були всі вагомі VIP-и,
Задрипанці і незадрипи...
З Європи й Азії дурня.

Попи кадилами кадились,
Салюти градом в небо бились.
Дупка в Діорі, Щур в Кардені.
А Цар у Сені, чи в Лорені ...
(Як завше, назви ізкрутились).

Трублять фанфарами акорди.
У всіх як стяги - важні морди.
Цар нагороджує, вруча...
І починає з палача -
Медалькою «Святий і гордий».

Медальки сипались й конверти,
З ними звання: «Святий і впертий»,
«Святий і злий», «Святий і ясний»...
І тут, як спалах дня прекрасний,
З'явилась Цяця. Файна... Вмерти!

Цар нижню щелепу впустив,
Аж дві медальки загубив...
Щур ледь не вистрибнув з Кардена,
А Дупка став як жах зелений,
Потім збілів, і затремтів.

У трьох в них очі, яко сливи,
Вогнем пристрасним спокусливим
Набрались у єдину мить.
А Цяця як конфуз стоїть,
Промінням сяючи вродливим.

«Ти що за цяця?» - Цар питає.
Та Щур його перебиває,
І вже до Цяці з підтанцьовкой
Наскочив вишукано й ловко:
«Plase, is madame, я вас вітаю!»

А Дупка злобство затаїв.
Він план таємний сотворив:

Щоби Щура загнать під варту,
Царя довести до інфаркту!
Бач, як царівну полюбив!

От творить що кохання сила!
Бо й Цяця фарт Царя змінила.
Цар зруйнував всі шибиниці
Митців всіх визволив з темниці.
Став клеїть коням з гриви крила...

А Шустерлову «love» задав -
Телеканал крутий продав...
Ще й наказав, щоб щучий Дупка
Не таврував свої зарубки,
Й свободу слову транслював!

Одмив всіх коміків з болота,
Щоб сміх плодили по суботам.
І все до Цяці: «Диво миле,
Чого б ще тобі кортіло?
Все зроблю - то моя робота!»

Щур від Царя не відставав.
Він мур на камінь зруйнував.
Списав кредити МВФ-у,
Послав до біса свого шефа,
А Цяці персні дарував.

«What is, my golden, щоб хотіла?»
А Цяця чесно говорила:
«У мене справа, воля неба -
Поета визволити треба.
Так совість світу повеліла!»

«Яка там совість, сором, срам?!
Для тебе, мила, світ продам!
У нашім світі, не секрет,
Хто має гроші, той й поет,
Той і Шекспір й Омар Хайям!»

...Так, світ бездушний запустили
Поетів у метал закрили,
Воздвигли зраду і зневір'я.
Дійшло до того, навіть пір'я
У папірці перетворили!...

А Цар, з куточку: «То не я!
То М-органи і їх сім'я...
То Щур і всі його кредити
Бажають світом володіти!
А я для них також ... ніхто!»

Такі розмови Дупка знав

І в Інтерполі закладав...
(Під варту Щур таки потрапив,
А Цар указик нацарапав -
Себе з посади, з дуру, зняв).

Он як воно перевернулось!
Країна в вибори пірнула!
Для України вимір - вибір:
Чи вектор Альпи, чи то Сибір...
Куди-небудь, аби не дуло.

Зірвалась дійством вся країна
Від партій до - громадянина.
Ще й відьмам пропозицій куча
У виборах приймати участь...
Бо це ж і їх землі шпарина.

А хитрий Дупка гав та гав,
Він Цяці злет пропонував:
«Ставай на царство царювати,
Я буду всяк допомагати,
Такий тандем ще світ не знав!»

Та Цяця розумом не хила
Цю пропаганду відхилила:
«Таки поможеш, потім зрадиш,
Мене в Лук'янівку посадиш...
Я за поетом приїздила!»

От той поет, невільник броні,
Іржава пляма на короні,
Всяк Дупці портить інтерес -
І план, і виборчий процес.
Хай йде до Фені, чи Єдроні!

Так Дупка сплів свої інтрижки,
Дістав з підпілля чорні книжки,
Щоб Цяцю від мети звільнити,
Рішив поезію втопити.
(В воді поетам точно кришка).

Про те не знав і сам Мінюст -
Вандали зруйнували «бюст».
Списали акт на комуністів,
А ті на націоналістів...
У ЗМІ чадів словесний дуст.

Нема сталеві коробки.
Сховали феміністки попки.
І лише Дупка знав: майнув
Куб в Маріїнську глибину.
Хай Цяця скаче, хоч і гопки!

Образа Цяці в серце сіла.
Зібрала відмів і звеліла
Їм розгорнути пропаганду
Таку, щоб навіть і в Уганду
До влади Дупці не кортіло!

...І був канкан, і був майдан.
І Дупка вже тепер не пан...
Письменник! Пише мемуари
Десь у Росії, де є нари.
(А може, втік у Казахстан)

Верталась Цяця сумно-фея.
Колишній Цар сльозу за нею
Пустив і пальчиком протер.
Він теж тепер пенсіонер
І також пише ахінею...

А Щур потрапив в Улан-Батор!
Як то всесвітній літератор,
Заяви пише в фонди змістом:
Не він є антиглобалістом,
Не він Алькаїди фундатор...

Додому Цяця поверталась
Їй і зоря не посміхалась.
Її верблюду сумну водив
І сорок днів в пісках блудив,
Щоб від печалі лікувалась.

І ось вона прийшла до татка.
Там у дворі стоїть, як хатка,
Покритий пальмою намет.
А в нім, не вірити, чермет -
Залізний бокс. Оце загадка!

Загадку викрив Пелікан:
«Я обшукав весь океан,
Поки знайшов оце добро...
У нім лежить моє перо...
І твій, страждалець-графоман...»

Все засміялося довкола.
Все небо сипалося долу.
На сонце падали кокоси
І гвалт стояв сміхоголосий,
Як на фіналі по футболу.

Та спершу, тато короб взяв
До озера й пустив на плав.
Щоб гроші до броні торкнулись
І власникам своїм вернулись -
Хто скільки клав, той тільки й мав.

Вода знов світлом заблищала.
І цяця першою ступала
У озеро краплин чарівних -
На те вона була царівна,
Мандрівника яка чекала...

Секрети світу з неба впали.
Царівна бронь поцілувала...
І короб з броні-сталі трісь,
Розсипався й туди подівсь,
Де жаба цицьку роздавала.

В воді, з пером в одній руці,
З безмежним щастям на лиці,
Стояв поет і мандрівник,
Як перед бабою мужик -
Жував ногами камінці...

То далі вже складать не треба
Віршами мову волі й неба.
Два серця збились у одне
Єдине марииво чудне,
Що зорі кликали до себе.

А десь в Ірпені грошик - дзинь
І появился банк «Ірпінь».
Гикнулось Дупці. За підкладку
Йму вернулася десятка...
От дурень був - мільярди б скинь!

Щур подив свій не міг роззути:
Йому пристав мішок валюти.
Писать заяви перестав
І десь щасливчик учесав,
Туди, куди не може бути...

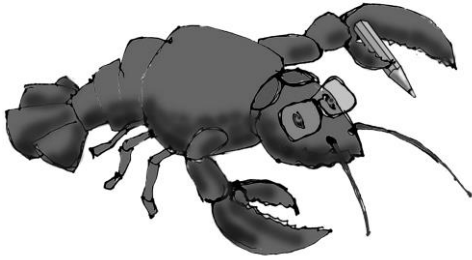
Фінал в цій казці - happy end.
Та є ще один момент.
В степу, де Праведник бодяжить,
А жінка-відьма трусить сажу,
Живе у них інтелігент.

Складає вірші, як намисто,
Тягає сало й м'ясо в місто,
Над ліжком виставив портрет.
Там написав: «І цей поет
Спочатку свиням ноги чистив!»

2013р.

КРАЛО-РИЛО

(мова оригіналу)

*Третя частина.
Брехня і правда вічні друзі
Мандрують між людьми в союзі.
І скрізь, і всюди: он де він
Їх мелодійний передзвін.
А істина - сальцем на пузі...*

Хтось вибирає сир і масло,
А інший піднебесне гасло,
Хтось дикі меди Малібу,
А я - ставочок і вербу
До поки сонце не погасло.

Від долі я не відречуся
Хоч Еверестом удавлюся.
Хай утоплюся у Байкалі,
Таки пишу свої скрижалі.
І вже нічого не боюся...

А що боятися? Авжеж,
Куди від карми утечеш?
Все ясно, наче два плюс два,
Допоки варить голова,
Душа митця не має меж!

Життя іде своїм почином.
Хто знає де і як спочине?
Чи хто залишиться у славі
Писати віршики лукаві
Про чужину і батьківщину?

А ще: хто відає чи знає
Де правда світу процвітає?
Хто відає нам імена?
Хто пише дітям письмена
В яких ні слова правди має?

В міраж на помацки ідеш
І за собою люд ведеш,
А з ними вівці і смартфони,
Придумані дурні закони,
Міста і землі з ними теж.

Як сон: грабіжники металу
Курган похилий розкопали.

І попри совість та моралі
Там не відкрили Пекторалі,
А в світ впустили Рило-Крало -

Чи то змію, чи то скотину,
Яка охмурює людину
І всяк підлянки підставляє,
Життя єхидством підриває,
В її отруті правда гине.

Портретик прям таки пекельний,
Як голе кредо на пательні.
І це мурло все крало й рило,
І лило смоляне чорнило
У душі чисті акварельні.

Того питва хльобнула влада
Від радника до казнокрада.
І новий Цар ковтнув дві склянки,
Як квас, пекельної смолянки.
Обжерлась ним до дурі Рада.

Колапс у владі утворився,
Цейтнот в державі народився,
В умах назрів Армагедон.
І впав розхристаний закон -
Безславно долу покотився...

Так Мандрівник в раю-саду,
Серед бананів й какаду,
Признався Цяці, що запертий
У ласощах і ладен вмерти:
«В похід за славою іду!»

Цариця-Цяця потужила,
Але у торбу положила
На щастя й згадку волосинку,
Як то струну чи стебелинку,
Від свого чарівного тіла.

Коли в дорозі пастка стане,
Згадай про острів Пелікана.
Подми на волосинку тричі
І силу май не чоловічу,
А буревіїв океану!

Цьом-цьом, макаки! Не вернися!
Від долі я не відречуся.
До поки світло треба йти,
Щоб світлу славу віднайти.
Най хоч на клапті розірвуся.

А те паскудне Крало-Рило,

Столицю наскрізь полонило.
Покрило місто чорнотою,
Шляхи під'їздів - наготою,
Ще й переходи обкурило...

Та й стало руки простягати
Щоб захопить конгломерати,
Залишити без щастя й сну
Луганщину й Галичину.
І Львів, і Харків мордувати.

Якщо приймуть закон у Раді,
Щоб пільги мали всякі... блазні,
То ж Рилю теж голосувало,
Бо цей закон воно писало,
Вмостившись чином на посаді.

Аби хто підписав угоду
Про реверсивність газоводу,
І реверс газом цибинить -
То ж Рилю на трубі сидить
І вішає лапшу народу.

Навіщо вибухнув Чорнобиль?
Науку досі жах коробить.
А все тому, щоб Крало-Рило
Грошви до біса заробило
На горе-ліках від хвороби...

Десь потяг з'їхав з колії,
Десь крейсер булькнув за буї,
Десь космонавтів поносило.
Все це творило Крало-Рило
Розщурив пазурі свої.

Кровить поклінна батьківщина
Під монстром перегнувши спину.
Але жадана тим хоробрим,
Хто сіє вічне, мудре, добре
І на поталу не покине.

Разом з туманами Гольфстріму
Телепортацію отримав:
Крізь всю Європу просочився
І у Полтаві опинився
Любитель мандрів і екстріму.

Гоп-стоп, базар-вокзал! Полтава -
Ось де таїться світла слава
Віків, троян-чоловіків,
Атлантів і мандрівників
Культури й мови Ярослава.

Торкнися слави і знайди
Часів загублені сліди.
І разом з славою воздайся,
Над світом світлом піднімайся
До Мудрого й Сквороди.

Та перешкод і шкод чимало.
Бо вже й в Полтаві Рило-Крало
Своє коріння розпустило -
Степам свободу обнулило
І люд тамтешній обібрало...

Докрало-рились: щоб сміятись,
Чи в туалеті оправлятись,
Потрібні довідки, накази,
І дозвіл мати унітази,
І рішення про очний статус.

Щоб мати всі оці папери,
Тужись рево-люці-онером...
І чисто збройно вимагай
Посвідчення, що не Бабай,
Що не Юда й не Холера.

Мав мандрівник (на то лінгвіст)
Муніципальний дозвіл-лист.
Там Дупка ще приклав печатку
На всі віки і всім нащадкам:
«Дозволено - спеціаліст»

І ця бомажка мала право
Ревізувати всю Полтаву.
А що там ще ревізувать -
Там після шведів ніщо брать,
Після Петра й сума дріява.

От заявився ревізор,
Представився: лінгвіст, власкор
До біса крупної газети
«Пшик» - видання із Інтернету
Що оприлюднює сир-бор...

Полтавські відьми позбігались,
З повагою пороздягались...
Ще й фарбували губи й вії,
Навішали бурштин на шії.
Так ревізору відчитались:

Чого колотиш воду в броді?
Ти хто - Кирило чи Мефодій?
Ти що приніс нам Аз і Буки?
Й без тебе тут цвітуть карлюки
Язикомовних палаводій.

Чи ти Орфей що мучить ліру
Для соціального ефіру?
«Я не Орфей, й не Еврідика
Я тінь безславна чоловіка,
Але шукаю славу щиру!»

А зась! Всю славу захопило
Скрізь безголове Крало-Рило.
Що навіть відьмам у Полтаві
Не панувать в колишній славі.
«Нам бути з людьми заборонило.

...Торгує нами круглі ночі,
Зриває цвіт на щось дівочий.
Те Крало-Рило точно демон
Нас продає в чужі гареми.
Чи на панель, як хто захоче».

Злітає лоск з мандрівника -
Навіщо славу він шука?
Простіше славу не шукати,
А в Крала-Рила одібрати...
От буде слава на віка!

Та тільки де знайти те Рило,
Що стільки ганджу наробило,
Що скрізь отруту напускає,
А де сидить ніхто не знає:
Де плоть його і владна сила?

Колись на терені країни,
Там де панує цвіт калини
І пломеніють помідори,
Було глобальне дике море -
Дно пра-прадавньої рівнини...

Та піднялась із хвиль рівнина.
І народилась батьківщина,
Що можна просто так ходити
І натрапляти на релікти,
Які не бачила людина.

Отак в Полтаві, на узбіччі
Доріг повержених в каліччя,
У заростях лози з бузку
Валялось Око у піску.
Чие? Авжеж не чоловіче.

Те Око пра-прапредка краба,
Чи йо колись згубила жаба,
А може йо згубили граї,
Які сліпі блудили в краї

З єдиним зубом на три баби.

Про Око мріяв сам Кутузов,
Коли редутився з французом
(Ділили неподільний світ).
Можна сказати, що релікт
Лежав забутий мертвим грузом.

Це Око бачило мороку -
Усю історію глибоку
Із праепох до наших літ -
Весь православний первоцвіт,
Праматку правду різнобоку.

Подивишся крізь нього в люди
І видно все, що було й буде,
У дійсності і без омани.
Переосмислюються драми...
Праматку правду видно всюди.

Те Око вставити б в натурі
Всій нашій славній професурі,
Щоб правду не могли ховати,
Замовчувать, перевертати,
Яко слова у каламбурі.

І зразу видно хто є хто -
Герой то, а чи дід Пихто...
Лінгвіст, як справжній супермен,
Узяв цей зоровий рентген,
Й побачив те, а не ото:

Що не монголи Київ брали,
Не греки Трою руйнували,
Не римляни воздвигли Рим
І що святий Єрусалим
Не за призначенням назвали.

Відтулиш Око від очей -
Все знову, як завжди тече:
Знов Штати в світі правоводять,
В Єрусалим паломство ходить,
Й китайців совість не пече!

Ти ба яка взірцева штука:
Люфтить без доказів науку.
Від цього погляди міняє
На всі процеси дивокраю,
У голову бомбоном стука.

Цим Оком можна, небораче,
Всеціло Крала-Рила бачить.
Та от біда, для цього треба

Якось піднятися у небо.
Щоб охопити простір паче.

То ж знов дорога повела
До Слобожанського Орла.
Рейс гей-цабе через Мерефу
Під впливом часового дрейфу
Проклався мигом як стріла.

Сидить Орел на яйцях своїх,
Потомство в пір'ячко пристроїв.
Він вигріває орленят
В надії, що колись злетять
У славі сонячних героїв.

Гнівить Орел, що відірвали
Від процедури вигрівала:
«Приборкай очі, вуха й смак,
Цікавість заховай в клумак,
Чого до мене притаскало?»

Потрібно Око мезоліту
Десь у zenіті закріпити.
Як блимне: совість обізветься
Із Кралом-Рилом розбереться,
Й засяють правди фіаніти...

Й підійме в небо очі зразу
Люд праведний від унітазу,
Побачить брат сестру сестрою,
А не тварюкою чужою,
Що гідна лише для екстазу.

Суспільство Бога й правду визнає
Й чиновник шкіру поміняє -
Не буде за папір ховатись
І тупорилим прикидатись,
Що то не він ту йоту має.

Зірвуться бур'яни із грядок
Й настане праведний порядок,
Престижно буде совість мати,
Не заздрити і не брехати.
Ніц босів, бісів і бісяток!

Так от, щоб Око закріпити,
Потрібно у zenіт злетіти.
Орел сказав, що розуміє
Й дістатись космосу уміє,
Але ж хто яйця буде гріти?

Хто ж як не я! Відсидів в кубі,
Зірви приколи й на ютубі:

Гніздись де крашанки орлині
У світу майже на вершині -
В гнізді орлиному на дубі.

Лети Орел, розкидай крила
В проміння древнього Ярила
І приліпи на тілі неба
Зіницю ще й таку, як треба,
Щоб піднебесне освітила.

Подався птаха. А лінгвіст
На яйцях всівся, приколіст...
Угрівся у гнізді й гадає:
Що за орляток вигриває,
Що з них прокльонеться за зміст?

А то! У яйцях, жовто-сині
Ідеї гріються безцінні...
Орел висиджує навалом
Національні ідеали -
Від "А" до "Я" - усі орлині.

Є там ідеї про єдинство,
Про сало, яблуко і свинство,
І всяких "...ізмів" з головою
У яйцях попід шкарлупою,
Від дієзла, до добродійства.

З яєць ідеї, як достигнуть,
У голови тужаться плигнуть.
Гніздо орлине покидають
І так у головах літають,
Аж доки голови не гинуть...

Ідеї мозок покоряють,
І там, як яйця, розпухають.
А лідери, що їх несуть
Орлами над всіма стають -
Й орлині пільги обіймають.

Ідеї луплять право й ліво,
І центр, як засіб для наживи.
Живкі такі ідеї жваві:
Що мостять лідерів в державі.
З чиїх яєць? То не важливо!

Так мандрівник угрівсь завзято
Й ідею висидів крилату:
Аби до віку і від нині
По всій трудящій Україні
Увести гральні автомати!

Ото добро усім охочим,

Хто ліві гроші мати хоче:
Не треба катно працювати,
А лиш мільйони вигравати
Всяк граючись і дні, і ночі...

На «одноруких» замінити
Реальних у житті бандитів!
Враз опустіють тюрми й зони,
А виграні людьми мільйони,
Повірте, ніде буде діти!

Ото утопій час настане:
Не буде паханів і кланів,
Й грошима будуть володіти
Не члени вищої еліти,
А автоматичні істукани!

Для чого красти чи вбивати,
Чи хабара комусь давати?
Натиснув, виграв три-чртири
І можна їхать до Каїру,
Або в Арабські Емірати.

Ідея смак яка прозора
І народилася не вчора...
Ще грецькі міфники-сократи
Хотіли гратись в автомати -
В штани і числа Піфагора.

В місцях, де нині Самарканд,
Колись був гральний автомат:
Алі-Баба сім-сім тоді ще
Нівроку виграв сотні й тищі -
Джек-пот зірвав, або бланш-карт...

Лінгвіст ідеєю пройнявся,
Замріявся, зобов'язався:
Як в лідери ідейні влізе,
Уб'є Гаплик, Дефолт і Кризу,
Би кожен автоматом грався!

І тут якраз, на піці мрій,
Небесний лопнув шов-покрій.
Розвезлося усе довкола,
З'явилась в небі правда гола.
Аншлаг в історії новій.

Орел зробив вершинну справу -
Вчепив в zenіті на халяву
Коштовне правди джерело.
Розвиднилося, що могло
Ховатись у брехні темряву.

Проміння правди очі гріє...
Аж в яйцях - не орли, а змії!
Ідеї всі змінили знаки
На вічний мінус з переляку.
Реальність правди-матки в дії.

Отак ті гральні автомати
Перетворились, що й казати,
У сейфи з гострими зубами -
Кусають пальці геть з руками,
Щоби мільйони відібрати...

Враз стало видно позиційно
Процес в країні міграційний:
Кидають люди гнізда роду -
Комфорт шукають, писки моди
Й моменти цивілізаційні.

Ніхто про батьківське не дбає,
А десь в чужині помирає.
Серед асфальтів і пластмас
Знаходить свій пустий Парнас,
А за для чого - сам не знає.

Так десь із темного підвалу
Як тінь, узрілось й Рило-Крало.
Не схоже й близько на людину -
Усе в липучій павутині,
Усю країну розіткало.

За павутинки смика всюди
Й ляльки-маріонетки люди
Танцюють під його дуду.
Й один у одного крадуть
Продажні грошики Іуди...

Найбільше мають павутиння
Чини й службовці управління.
Політики - пупи землі
У павутинні взагалі
Від куприка до облісіння.

А замість серця в Рила-Крала,
Як та голубка, б'ється слава -
Замотана у кокон щільно:
Юла вертлява, і юління
Заюлило усю державу.

Лінгвіст дістав струну чарівну
(Завігну волосинку дивну).
Дмухнув на неї мандрівник -
Розбурхав вітром весь курник
Від Мелітополя до Рівна.

Павуччя вітром геть з держави
Від Чернівців і до Полтави!
З Чернігова і до Херсона
Здувалась павутинна зона
Що випліталася лукаво...

Став світ від Крала очищатись,
Від Рила люди одвертатись,
І кокон-серце розмоталось
На долі клапті розірвалось,
Зламались виті пути-грати.

Голубка-слава в день спурхнула
І в небо сонячне майнула.
Полинула під небесами
Воздалась гімном над містами
В ім'я свободи, що здобула.

О, слава! Де ти? Ти куди?
Лінгвіст згубив її сліди
Де синь і чистота небесна.
Бо не йому вона воскресла
На тлі небесної води.

Голубка, що літає в хмарах,
Свою завжди десь має пару.
І не зловить чужої слави
Ні з Києва, а ні з Полтави.
Тим паче не із Занзібару!

Що слава? Радість для пророка,
Ріка визнань мільйоніоока.
Щоб в ній купатись яко в пір'ї
Не треба критись у подвір'ї,
А гай піаритись широко!

Замало мати жінку Цяцю,
Чи сотні мрійних прокламацій.
Потрібно бути серед людей
І брендить брендами ідей
Під шквалом модних папарацій.

Коли сидиш вже не в криниці,
А десь під боком цар-дівичі,
Душа у мандри не літає,
А Батьківщину споминає,
Як скарб забутий на полиці.

Ось, подивись на карту світу:
Скрізь є межа зими і літа.
І в цій межі, як круг без меж,
Ти і мандруєш, і живеш,

Й душа злітає на орбіту.

Під пильним Оком слава в казці.
Орфей ярить гітарний брязкіт.
А Еввідіка па танцює.
І цар в столиці комплексує,
І Раду корчить в свистоплясці...

А ти все пишеш, все співаєш
Про те, чого і сам не знаєш.
За те тебе у гості просить
Любов життя простоволоса,
Яку до біса в казці маєш.

Ат, рвуться струни у гітари.
Орфей напише мемуари
Про якості музичних струн.
Залишиться у світі сум
І Еввідіка вмере без пари...

То ж струни треба берегти,
Якби не корчилися світи,
Якби начальство не мінялось,
Якби сутужно не складалось,
Якби можливо не могли.

2013р.

Зміст

<i>До читача</i>	1
Мандри у пошуках істини (Тетяна Белімова).....	2
МАНДРІВНИК	4
ПЕРО ПЕЛІКАНА	17
КРАЛО-РИЛО	32
ЗМІСТ	43